

Forebygging som resept for bedre folkehelse

Ved å forebygge mer, kan man reparere mindre, er hovedbudskapet i den nye stortingsmeldingen om norsk folkehelsepolitikk.

Helseminister Dagfinn Høybråten la i januar frem *St.meld nr. 16 (2002–2003) Resept for et sunnere Norge*. Meldingen trekker opp strategiene for folkehelsearbeidet de neste ti årene, og inneholder fire «resepter» for et sunnere Norge: Det skal bli enklere for den enkelte å ta ansvar for egen helse, det skal bygges brede allianser for folkehelse, helsetjenesten skal legge større vekt på forebygging og tiltakene skal bli mer kunnskapsbaserte.

Regjeringen ønsker å sette søkelys på hvordan samfunnet tilrettelegger mulighetene for fysisk aktivitet, trivsel og sunne matvaner, hvordan skolen håndterer mobbeproblemene, og hvordan arbeidslivet kan være helsefremmende og ikke helsenedbrytende. I meldingen tas det til orde for økt livsstilspåvirkning og styrking av forebyggende tjenester for barn, unge og familier. Et av virkemidlene skal være å gi fastlegene nye takster for å skrive ut «grønne resepter».

Meldingen inkluderer en kvinnehelsestrategi som vektlegger tiltak som skal gi jenter større selvtilitt og bevisstgjøre dem i forhold til egen kropp. *T. Sundar*
[www.tidsskriftet.no/
pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=273](http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=273)

En av tre hofteproteser uten dokumentert holdbarhet

Det vitenskapelige grunnlaget for valg av hofteproteser ved norske sykehus er tynt, viser en SMM-rapport lagt frem medio januar.

I Norge blir det hvert år implantert ca. 6 500 hofteproteser, hvorav 85 % er første-gangs operasjoner. I om lag 70 % av tilfellene er coxartrosis årsaken til protesebeholdet. Bare seks av de 30 implantatene på det norske markedet tilfredsstiller den internasjonale standarden for dokumentert holdbarhet. Det fremgår av rapporten fra Senter for medisinsk metodevurdering (SMM).

De siste 15 årene har norske sykehus benyttet flere enn 60 protesetyper. 85 % av pasientene har fått sementert protese, mens usementerte proteser utgjør 15 % av markedet.

– Det høye antallet proteser på markedet skyldes i stor grad intens markedsføring fra industrien. Sykehusene kan fritt velge hofteproteser, bare de er CE-merket. Det betyr at en ny protese kan tas i bruk uten at det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon om holdbarhet og bruksstyrke, sier professor Lars Nordsletten ved Ortopedisk Senter ved Ullevål universitetssykehus. Han har ledet ekspertgruppen ved Senter for medisinsk metodevurdering som har vurdert kunnskapsgrunnlaget for valg av hofteproteser ved norske sykehus. Ekspertgruppen bygger konklusjonene på 132 internasjonale studier av holdbarhet for sementerte og usementerte proteser.

SMM-rapporten viser at det per år 2000 manglet vitenskapelig dokumentasjon for en tredel av hofteprotesene på det norske markedet. Seks sementerte proteser tilfredstilte kvalitetskravet om 90 % protese-over-

levelse etter 10 år. For bare tre av protesene hadde man oppfølgingsresultater for 15 år. Ingen av de usementerte protesene oppfylte kvalitetskravet.

– Resultatene er tankevekkende, men kommer ikke helt overraskende på det ortopediske fagmiljøet. Våre registerdata har vist at revisjonsprosenten for hofteproteser er høyere i Norge enn i Sverige, og at årsaken til dette trolig ligger i større bruk av udokumenterte produkter her i landet, sier Nordsletten. Han påpeker at norske ortopeder ikke har noen formelle retningslinjer å forholde seg til når de skal anbefale hofteprotese.

SMM-gruppen karakteriserer praksisen med å innføre nye proteser uten tilstrekkelig dokumentasjon som uforsvarlig. Gruppen foreslår derfor at det skal stilles spesifikke krav til kliniske resultater før en protese kan tas i bruk. *T. Sundar*
[www.tidsskriftet.no/
pls/lts/pa_lt.visNyhet?vp_id=315](http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visNyhet?vp_id=315)

TIDSSKRIFTET PÅ INTERNETT

Nyheter publiseres fortløpende på:
www.tidsskriftet.no

Søkbar fulltekstversjon på nett:
www.tidsskriftet.no

E-postabonnement på innholdsfortegnelsen:
www.tidsskriftet.no

Kunnskapsprøver:
www.tidsskriftet.no/quiz

Stillingsdatabase og mulighet til å bli varslet om ledige legestillinger via e-post:
www.tidsskriftet.no/stilling

Siden litteratur for leger:
www.tidsskriftet.no/bok

Lederskifte i Helse Nord RHF

Finn Henry Hansen fungerer som administrerende direktør i Helse Nord RHF etter Marit Eskeland som gikk av på dagen 6. januar.
[www.tidsskriftet.no/
pls/lts/pa_lt.visNyhet?vp_id=319](http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visNyhet?vp_id=319)

Kan leger for lite om bruk av elektromedisinsk utstyr?

Direktoratet for brann- og elsikkerhet (DBE) får årlig inn omlag 130 meldinger knyttet til feil bruk av elektromedisinsk utstyr i somatiske sykehus.
[www.tidsskriftet.no/
pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=233](http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=233)

Ny forskrift skal gi bedre tuberkulosekontroll

Tuberkuloseforskriften som trådte i kraft 1. januar, skal forenkle og skjerpe arbeidet med tuberkuloseforebygging i Norge. Folkehelseinstituttet har laget en veileder som utdyper innholdet i forskriften.
[www.tidsskriftet.no/
pls/lts/pa_lt.visNyhet?vp_id=276](http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visNyhet?vp_id=276)

Ny drakt og nye Internett-tilbud

Nyheter på åpningssiden og ny design er de mest synlige endringene på Tidsskriftets nettsider, men dette er ikke de eneste forandringene.
[www.tidsskriftet.no/
pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=246](http://www.tidsskriftet.no/pls/lts/pa_lt.visnyhet?vp_id=246)